
Vergaderjaar 1999–2000

21 501-19

Gezondheidsraad

Nr. 40

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN
SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 november 1999

Hierbij bied ik u met het oog op het Algemeen Overleg op 11 november a.s. mijn annotaties bij de voorlopige agenda van de zitting van de EU Volksgezondheidsraad van 18 november 1999 te Brussel aan.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

Er zijn geen agendapunten betreffende voorstellen van de Europese Commissie waarover stemming zal worden gevraagd.

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

De lijst van A-punten is nog niet bekend.

3. Communautaire strategie op het gebied van de volksgezondheid

Toelichting

Tijdens het Oostenrijkse en Duitse EU Voorzitterschap heeft de Raad conclusies en een resolutie aangenomen naar aanleiding van de Mededeling van de Commissie van 15 april 1998 inzake de ontwikkeling van volksgezondheidsbeleid in de EG. De Commissie heeft nog steeds geen concreet voorstel tot een nieuw overkoepelend actieprogramma op het terrein van de volksgezondheid ingediend. Dit is vooral te wijten aan het feit dat de Commissie lange tijd demissionair was en de Commissie daarom geen nieuwe voorstellen indiende.

Voorts staat een resolutie van de Raad betreffende de garantie van gezondheidsbescherming in elk beleid en elk optreden van de Gemeenschap op de agenda. Er is nog geen verslag van de Commissie ter zake over het jaar 1997.

Karakter bespreking

Het Voorzitterschap zal de nieuwe Commissaris voor Gezondheid en Consumentenbescherming, de heer D. Byrne, verzoeken om een mondelinge toelichting te geven over de interne stand van zaken m.b.t. het voorstel voor een actieprogramma en wat de grote lijnen van dit voorstel zullen zijn.

De Raad wordt gevraagd in te stemmen met de resolutie betreffende de integratie van gezondheidsbescherming in elk beleid en elk optreden van de Gemeenschap.

Het Voorzitterschap wil naast bovengenoemde onderwerpen ook spreken over de zichtbaarheid van Europese gezondheidsacties.

Inzet

Nederland kan kennisnemen van de informatie van de Commissie, maar dringt er wel bij de Commissie op aan om meer vaart te zetten achter de eigen werkzaamheden en zo spoedig mogelijk conform eerdere Raadsconclusies uit '98 en resolutie van juni '99 een voorstel in te dienen voor het actieprogramma.

Nederland kan instemmen met de resolutie van de Raad betreffende de verzekering van gezondheidsbescherming in elk beleid en elk optreden van de Gemeenschap.

Nederland is wat betreft de zichtbaarheid van mening dat activiteiten die betrekking op de volksgezondheid kunnen bijdragen om Europa dichterbij de burgers te brengen. De resultaten van communautaire gezondheidsactieprogramma's zouden daarom een ruimere bekendheid onder de bevolking moeten krijgen.

4. Bevordering van de geestelijke gezondheid

Toelichting

Het Voorzitterschap heeft van 11 t/m 13 oktober jl. te Tampere de Europese Conferentie over de bevordering van geestelijke gezondheid en sociale integratie georganiseerd. De Minister van VWS was hierbij ook aanwezig. De Europese Conferentie benadrukte het belang van de geestelijke gezondheid en de behoefte aan optreden op dit terrein als onderdeel van de volksgezondheidsstrategie van de EG. In eerdere Raadsconclusies was al aangegeven, dat de nieuwe volksgezondheidsstrategie zich niet alleen op de fysieke aspecten maar ook op de psychische aspecten zal moeten richten. In de resolutie wordt benadrukt, dat psychische problemen en geestesziekten veel voorkomen, de oorzaak van menselijk lijden en invaliditeit zijn, de mortaliteit doen toenemen en negatieve implicaties voor economieën hebben. De resolutie verzoekt de lidstaten om hun beleid ten aanzien van de bevordering van de geestelijke gezondheid te versterken en verzoekt de Commissie uitwisseling van informatie en goede praktijken hierover in het voorstel voor het toekomstige gezondheidsactieprogramma te verwerken en of, in overleg met de lidstaten, er een voorstel voor een Raadsaanbeveling zou moeten worden ingediend.

Finland heeft altijd veel aandacht besteed aan de geestelijke gezondheid en deze resolutie is voor het Finse Voorzitterschap daarom van groot (gezondheids)politiek belang.

Karakter bespreking

De Raad wordt gevraagd in te stemmen met de resolutie.

Inzet

Nederland kan instemmen met de resolutie van de Raad. Nederland heeft het Finse Voorzitterschap met onderhavig initiatief op het terrein van de geestelijke gezondheid altijd actief ondersteund.

5. Bescherming van de volksgezondheid tegen de schadelijke effecten van het tabaksgebruik

Toelichting

De Commissie zal een mondelinge toelichting geven op het voorstel voor een richtlijn tot wijziging van de richtlijnen betreffende de etikettering en het teergehalte van tabaksproducten. In dit nog in te dienen voorstel zal de Commissie naar verwachting voorstellen om de bestaande richtlijnen inzake tabaksetikettering en teergehalte in sigaretten aan te scherpen en aan te vullen. Zo zullen er waarschijnlijk voorstellen komen voor aanscherping van het maximale teergehalte en nicotinegehalte, verbeteringen voor gezondheidswaarschuwingen en productinformatie alsmede regels ten aanzien van additieven in tabaksproducten.

Tijdens de Raadszitting liggen voorts conclusies voor naar aanleiding van het verslag van de Commissie betreffende de vooruitgang in verband met de bescherming van de volksgezondheid tegen schadelijke effecten van het tabaksgebruik. Deze conclusies zijn in grote lijnen een herhaling van de Raadsresolutie van 26 november 1996. In de conclusies wordt de Commissie o.m. verzocht om activiteiten ter bestrijding van tabaksconsumptie te incorporeren in het toekomstige gezondheidsactieprogramma en zorg te dragen voor een effectief gebruik van de

beschikbare middelen voor tabakspreventie uit het Fonds van de Gemeenschappelijke Marktordening voor tabak.

Bovendien zal de Commissie wellicht melding maken van het onlangs onder de vleugels van de WHO gestarte initiatief om te komen tot een wereldwijde Framework Convention on Tobacco Control, waartoe de Raad van de EU op 22 oktober jl. ook een onderhandelingsmandaat aan de Commissie heeft verstrekt. Samen met meer dan honderd andere landen heeft Nederland deelgenomen aan de recente beraadslagingen hierover in Genève, die volgend voorjaar een vervolg kunnen krijgen, waarna het resultaat zal worden voorgelegd aan de World Health Assembly in mei 2000.

Karakter bespreking

Aangezien er nog geen richtlijn-voorstel inzake tabaksproducten voorligt, zal er geen inhoudelijke bespreking van het voorstel kunnen plaatsvinden. De Commissie zal een mondelinge presentatie hierover houden. De Raad wordt gevraagd in te stemmen met de Raadsconclusies in verband met de bescherming van de volksgezondheid tegen de schadelijke effecten van het tabaksgebruik. Het Voorzitterschap heeft voorgesteld om het openbaar debat te concentreren rondom de thema's «tabak en jongeren» en «EU actie in internationale context».

Inzet

Nederland kan kennisnemen van de toelichting door de Commissie over het nog in te dienen richtlijnvoorstel. Nederland zal vragen wanneer de Commissie het voorstel voor een richtlijn bij Raad en EP indient. Nederland kan instemmen met de conclusies van de Raad in verband met de bescherming van de volksgezondheid tegen de schadelijke effecten van tabaksgebruik. Nederland is het eens met de suggesties van het Voorzitterschap om het openbaar debat te concentreren rondom de thema's «tabak en jongeren» en «EU actie in internationale context». Bij dat laatste gaat Nederland er vanuit, dat vooral de WHO Convention on tobacco control wordt bedoeld. Nederland heeft dit onderwerp op de EU agenda gezet tijdens de Volksgezondheidsraad van 8 juni jl. (zie Tweede Kamer, vergaderjaar 1998–1999, 21 501-19, nr. 38. p. 5).

6. Antibiotica-resistentie

Toelichting

In de gezondheidszorg heerst toenemende bezorgdheid over het feit dat door de snelle opkomst van antibioticaresistentie de mogelijkheden om infecties aan te pakken, worden beperkt. Indien de vereiste maatregelen op nationaal en Europees niveau worden genomen, kan de verdere opkomst en verspreiding van resistentie bacteriën worden beperkt. Daartoe is tijdens de vorige EU Volksgezondheidsraad van 8 juni 1999 een resolutie opgesteld. Zie hierover ook de brief van de Minister van VWS (Tweede Kamer, vergaderjaar 1998–1999, 21 501-19, nr. 38, pp. 2–3). Het Finse Voorzitterschap heeft weer een nieuwe resolutietekst voorgelegd, waarin verdere actie wordt bepleit.

Karakter bespreking

Aangezien de verdere actie die als follow-up in de resolutie wordt bepleit vooral betrekking heeft op de agrarische sector (antibiotica in diervoeding

en in de diergeneeskunde) wordt de resolutie in de Landbouwwraad behandeld. De Volksgezondheidsraad zal vooral kennis nemen van de tekst.

Inzet

Nederland vindt de huidige tekst zwakker dan de resolutie van 8 juni 1999 en is bezig om de tekst in de Raadswerkgroepen aan te scherpen. De uitkomsten van voorbereidende ambtelijke besprekingen te Brussel zijn nog niet bekend. Afhankelijk daarvan kan de inzet worden bepaald.

7. Gezondheid buiten de grenzen van de EU

Toelichting

Het Voorzitterschap wenst de volgende onderdelen te bespreken:

- a) gezondheidssituatie in de kandidaat-lidstaten en nauwere samenwerking op het gebied van de volksgezondheid;
- b) gezondheidsvraagstukken in verband met de noordelijke dimensie en de gemeenschappelijke strategie ten aanzien van Rusland;
- c) Euro-mediterrane conferentie van Gezondheidsministers (Montpellier, 2–3 december 1999).

Nederland heeft het initiatief van het vorige Voorzitterschap ondersteund voor een informele bijeenkomst met de kandidaat-lidstaten. Het huidige Voorzitterschap heeft hieraan een follow-up gegeven door middel van Raadsconclusies. In deze conclusies worden de Commissie en de lidstaten verzocht om de bilaterale en multilaterale activiteiten richting de kandidaat-lidstaten op het terrein van de volksgezondheid (o.m. gezondheidsmonitoring, surveillance van overdraagbare ziekten) te coördineren en onderling informatie uit te wisselen.

De Euro-mediterrane conferentie van Gezondheidsministers te Montpellier zal zich hoofdzakelijk richten op de aanpak van overdraagbare ziekten. Deze conferentie is een onderdeel van het z.g. Barcelona Proces waarbij er sprake is van een partnerschap tussen de EU en de landen rondom de Middellandse Zee. Volksgezondheid is een onderdeel dat in dit partnerschap aan de orde komt. Frankrijk wenst op de Conferentie te Montpellier daarbij in het bijzonder aandacht aan overdraagbare ziekten te besteden. Ter voorbereiding van deze conferentie is er tussen de lidstaten en de Commissie afstemming geweest over de inhoud van de slotverklaring.

Overigens heeft Nederland in verleden (o.m. tijdens een Expert Meeting on Health and Social Welfare in the Euro-Mediterranean Region te Den Haag d.d. 9–11 december 1997) meer in brede zin aandacht besteed aan volksgezondheid en welzijn de Euro-mediterrane regio.

Karakter bespreking

De verklaring van de Euro-Mediterrane Conferentie van Gezondheidsministers die zal worden afgelegd te Montpellier d.d. 2–3 december 1999 wordt in de EU Volksgezondheidsraad voorbesproken.

Overigens zal het Voorzitterschap vooral informatie verstrekken over de actuele ontwikkelingen m.b.t. de kandidaat-lidstaten, de Noordelijke dimensie van de EU en Rusland.

Inzet Nederland

Nederland is het eens met de conclusies van de Raad betreffende de nauwere samenwerking met de kandidaat-lidstaten op het gebied van de volksgezondheid.

De gezondheidsvraagstukken in verband met de noordelijke dimensie en

de gemeenschappelijke strategie ten aanzien van Rusland heeft vooral de Finse belangstelling. Nederland kan kennisnemen van de informatie van het Voorzitterschap hierover. Nederland kan instemmen met de Verklaring van de Euro-Mediterrane Conferentie van Gezondheidsministers.

8. Samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)

Toelichting en karakter bespreking

De Commissie zal mondeling informatie verstrekken over de samenwerking tussen de EU, met name de Commissie, en de Wereldgezondheidsorganisatie. Er is hierover geen document beschikbaar.

Inzet

Nederland kan kennisnemen van de mondelinge informatie van de Commissie. Nederland hecht altijd veel waarde aan samenwerking tussen de EU en de WHO («rapprochement»).

9. Voedselveiligheid, met inbegrip van informatie over recente gebeurtenissen

Toelichting en karakter bespreking

De Commissie zal mondeling informatie verstrekken over recente gebeurtenissen en over het Witboek inzake voedselveiligheid, dat zij momenteel aan het opstellen is.

Inzet

Nederland kan kennisnemen van de mondelinge informatie van de Commissie. Nederland ziet met belangstelling uit, gezien alle voedsel-incidenten rondom dioxine, BSE, e.d., naar het Witboek van de Commissie inzake voedselveiligheid.

10. Voorstellen voor EG-richtlijnen inzake goede klinische proeven voor geneesmiddelen alsmede inzake medische hulpmiddelen

Toelichting

Het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de onderlinge aanpassingen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de invoering van goede klinische praktijken bij de uitvoering van klinische proeven met geneesmiddelen voor gebruik bij de mens wordt momenteel in een EU Raads-werkgroep besproken. Datzelfde geldt ook voor het richtlijn-voorstel inzake medische hulpmiddelen met bestanddelen van bloedderivaten.

Karakter bespreking

De inhoudelijke bespreking van deze richtlijn-voorstellen zal mogelijk op de agenda staan van de Interne Marktraad van 7 december 1999. De Volksgezondheidsraad zal vooral kennisnemen van de stand van de besprekingen.

Inzet

Nederland kan kennisnemen van de stand van de besprekingen.

Wat betreft het richtlijn-voorstel inzake goede klinische proeven voor geneesmiddelen is het van belang, dat de voor Nederland wenselijke normering goed in het voorstel is verwerkt en dat het subsidiariteitsbeginsel in acht wordt genomen m.b.t. de inrichting van de procedurele toetsing van de klinische proeven. De lidstaten moeten daarvoor primair verantwoordelijk blijven.

Het richtlijn-voorstel inzake medische hulpmiddelen met bestanddelen van bloedderivaten heeft een onduidelijke rechtsbasis waarover een advies van de Juridische Dienst van de Raad zou moeten komen.

11. Diversen:

- de consequenties van de arresten van het Europese Hof van Justitie in de zaken Kohll & Decker (Nederlands verzoek);
- doping in sport (Deens verzoek)

Toelichting

Het terrein van de gezondheidszorg is in beginsel een nationale bevoegdheid. Dit uiteraard met inachtneming van de regels van het EG-Verdrag. Het EG-Hof van Justitie heeft in haar arresten ook verschillende malen aangegeven, dat het EG-recht de bevoegdheid van de lidstaten om de stelsels van sociale zekerheid en gezondheidszorg in te richten onverlet laat. Niettemin hebben arresten zoals in de zaken van Kohll (C-158/96) en Decker (C-120/95) toch consequenties voor de regelgeving in het kader van de nationale stelsels van ziektekostenverzekeringen. Nederland zou wat meer inzicht willen hebben in de visies van andere lidstaten hierover.

Karakter bespreking

Onder het agendapunt «diversen» is besluitvorming niet mogelijk. Nederland heeft in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers verzocht de consequenties van de arresten Kohll en Decker te agenderen. In samenspraak met het Voorzitterschap, dat de eigen programmering wenste te volgen, is gekozen voor agendering onder «diversen».

Denemarken heeft aangekondigd aandacht te willen vragen voor het onderwerp «doping in de sport» en zal hierover nog nadere informatie verstrekken.

Inzet

Nederland wil, mede naar aanleiding van het AO van 3 juni 1999 (zie Tweede Kamer, Vergaderjaar 1998–1999, 21 501-19, nr. 37, p. 5), van andere lidstaten weten of en in hoeverre de uitspraken van het Europese Hof van Justitie in de zaken Kohll en Decker naar hun mening consequenties hebben voor hun stelsels van ziektekostenverzekering.